

OPOLSKI STRÓJ LUDOWY

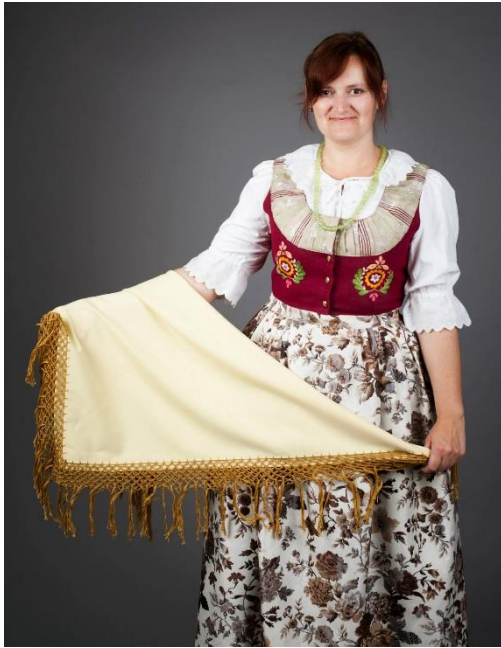
- PORADNIK -

oprac. dr Elżbieta Oficjalska
Muzeum Wsi Opolskiej

UWAGA

Poniższy poradnik jest zbiorem dobrych rad, sugestii i wskazówek dla członków grup folklorystycznych, które chcą włączyć stroje ludowe inspirowane XIX-wiecznym strojem górnośląskim (śląskim) do swoich pokazów i prezentacji.

Strój kobiecy

- *kabotek* /bluzka/
- *korale*
- *oplecek* /górna cz. sukni/
- *mazelonka, kiecka* /suknia - bezrękawnik/
- *zapaska* /fartuch/
- *chustka*

Kabotek

krótka biała koszulka uszyta z cienkiego, białego płótna bawełnianego

- zapinana na środku na całej długości (wcześniej bez guzików – poły zakładane jedna na drugą)
- dekolt okrągły wykończony marszczoną kryzą (wcześniej – stójka pod szyją)
- rękawy bufiaste, do łokcia, wykończone marszczoną falbaną
- kryza i falbany przy rękawach → zdobione haftem białym, dziurkowanym albo → uszyte z koronki

wcześniej – stójka i mankiety
zdobione kolorowym haftem płaskim

Mazelonka

suknia bezrękawnik, składająca się z dwóch części
– **oplecka** i wszytej do niego marszczonej lub drobno fałdowanej **spódnicy** –

- **Oplecek** rodzaj taliowanej kamizelki uszytej z sukna w kolorze ciemnoczerwonym, granatowym, ciemnozielonym itp.

- Głęboki, okrągły dekolt (z przodu i z tyłu)
ramiona winny być również głęboko wycięte

- Dekolt (i ramiona) obszyte szeroką taśmą pasmanteryjną (5-6 cm)
taśma żakardowa, „jedwabna”, gęsto i drobno zmarszczona

- **Haft na oplecku** – wykonany kolorową włóczką wełnianą
PRZÓD → motyw rozet po obu stronach zapięcia (okrągłe motywy roślinno-kwiatowe)
→ zapięcie z przodu, czasem szamerowane (dekoracyjne obszycie)

TYŁ → stylizowane motywy roślinne wypełniające plecy (+- trójkąt)

• Spódnica mazelonki

Kabotek z bufiastymi rękawami
Chusta zakładana na krzyż i wsunięta pod fartuch

- gęsto marszczona lub w drobne fałdki, wszyta do oplecka
- uszyta z tkaniny wełnianej lub mieszanki z wełną
- w kolorze ciemnoniebieskim, buraczkowym, ciemnozielonym itp.
- u dołu obszyta szeroką taśmą (10-15 cm)
- buty – trzewiki sznurowane do kostek

Fartuch

-długi, uszyty z barwnego żakardu, adamaszku, atłasu (błysk) -

Chustka

- „jedwabny” atłas, ryps, żakard
- z haftem (*merynka*) lub gładka

- z długimi frędzlami,
- na głowę, na ramiona

Buty

➤ Trzewiki na słupku

Pantofle na słupku

Strój męski

- wzorowany na stroju rozbarskim (bytomskim) -

→ koszula

→ kamizela /bruclek/

→ spodnie /jelenioki, skórzoki/

→ wysokie buty

Koszula

- biała, płócienna -

- rękawy długie, z mankietem
- zapinana z przodu na guziki
- pod szyją kołnierzyk
czasem zdobiony białym haftem lub taśmą mereżkową
- pod szyją zawiązana kolorowa chustka
- koszula wpuszczona w spodnie

Kamizela - bruclek

- sukienna, niebieska, szamerowana –

- uszyta z ciemnoniebieskiego sukna
- rozpinana na całej długości, bez rękawów, pod szyją stójka,
na połach - klapki od kieszeni
- krawędzie z wypustką z czerwonego sukna
- poły zdobione szamerunkiem → dekoracyjne obszyte zapięcie,
chwosty na połach, przy kieszeniach, ozdobne guziki

Kaftan - kamuzola

- kaftan z długimi rękawami
- tkanina, krój, zdobienia → jak w kamizeli- *brucliku*
- na podszewce
- Kamizela i kaftan mają szew na środku pleców, u dołu rozcięcie, nad którym jest wyhaftowana kolorowymi nićmi prostokątna naszywka

Spodnie

- *jelenioki, skórzoki* -

- szyte z sukna w kolorze żółto-pomarańczowym
- dawniej - z zamszu w kolorze beżowo-żółtym
- należy unikać zbyt pomarańczowych odcieni sukna
- wkładane do wysokich butów

Buty

- *wysokie, czarne* -

- skórzane, czarne czarno-brązowe
- z wysokimi cholewami, w typie oficerek

